

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie **M.W.**,

skazanego z art. 207 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 11 marca 2026 r. w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 10 października 2025 r., sygn. akt II K 1304/25,

**uchyla pkt 4 zaskarżonego wyroku i w tym zakresie sprawę
przekazuje Sądowi Rejonowemu w Kaliszu do ponownego
rozpoznania.**

Jacek Błaszczyk

Jerzy Grubba

Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 10 października 2025 r., sygn. akt II K 1304/25, M.W. został uznany za winnego tego, że w okresie

od nieustalonego dnia marca 2025 r. do 5 lipca 2025 r. w K. znęcał się psychicznie i fizycznie nad siostrą W.W., tj. popełnienia czynu z art. 207 § 1 k.k.

Za ten czyn Sąd Rejonowy, na podstawie art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k., wymierzył oskarżonemu karę 1 roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie. Ponadto, na podstawie art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 k.k., Sąd zobowiązał oskarżonego do powstrzymania się od nadużywania alkoholu, a na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną W.W. w jakiegokolwiek formie oraz zakazu zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów.

Na poczet orzeczonego środka karnego Sąd zaliczył oskarżonemu okres stosowania analogicznego środka zapobiegawczego od dnia 6 lipca 2025 r.

Powyższy wyrok nakazowy nie został zaskarżony sprzeciwem przez żadną ze stron i uprawomocnił się.

Kasację od tego prawomocnego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając wyrok w zakresie orzeczenia o środkach karnych z art. 41a § 1 k.k. na korzyść oskarżonego M.W. Autor kasacji zarzucił wyrokowi: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego M.W. środków karnych w postaci: zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną W.W. w jakiegokolwiek formie i zakazu zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów bez wskazania okresów obowiązywania tych środków, podczas gdy przepis art. 43 § 1 k.k. wskazuje, że zakazy wymienione w art. 39 pkt 2 - 2b k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15, co obliuguje sąd do określenia czasookresu obowiązywania środka karnego”.

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Kaliszu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez Prokuratora Generalnego kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwoliło na jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu bez udziału stron. Analiza zaskarżonego wyroku potwierdza, że Sąd Rejonowy w Kaliszu, orzekając w

punkcie 4 części dyspozytywnej środka karne w postaci zakazu kontaktowania się oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej, pominął ustawowy obowiązek określenia ram czasowych ich obowiązywania. Takie uchybienie stanowi rażące naruszenie prawa materialnego, o którym mowa w art. 523 § 1 k.p.k.

Zgodnie z brzmieniem art. 43 § 1 k.k., zakazy wymienione m.in. w art. 39 pkt 2b k.k. (do których odsyła art. 41a § 1 k.k.) orzeka się w latach, w przedziale od roku do lat 15. Norma ta ma charakter imperatywny i obliuguje organ orzekający do precyzyjnego wskazania czasu trwania środka karnego. Brak takiego rozstrzygnięcia w sentencji wyroku powoduje, że orzeczony zakaz nabiera charakteru bezterminowego, co jest niedopuszczalne na gruncie obowiązujących przepisów Kodeksu karnego i sprzeczne z istotą reakcji karnej, która musi być ściśle spenalizowana i określona w czasie.

Sąd Najwyższy w pełni podziela argumentację skarżącego, że pominięcie wskazania czasu trwania nałożonych zakazów rzutuje bezpośrednio na sytuację prawną skazanego, uniemożliwiając mu m.in. ustalenie momentu zatarcia skazania. Zgodnie bowiem z art. 107 § 6 k.k., zatarcie skazania nie może nastąpić przed wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem wykonania środka karnego. W sytuacji, gdy wyrok nie określa okresu obowiązywania zakazu, nie jest możliwe ustalenie daty jego wykonania, co w praktyce prowadziłoby do permanentnej niemożliwości zatarcia skazania, naruszając tym samym podstawowe zasady sprawiedliwości represyjnej. Uchybienie to ma charakter rażący i w sposób oczywisty wpłynęło na treść orzeczenia, tworząc stan niepewności prawnej, którego nie można konwalidować na etapie postępowania wykonawczego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił wyrok w zaskarżonej części i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kaliszu. Przy ponownym rozpoznaniu Sąd ten, winien prawidłowo ukształtować orzeczenie o środkach karnych poprzez wskazanie okresu ich obowiązywania, stosownie do wymogów art. 43 § 1 k.k.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

Jacek Błaszczyk Jerzy Grubba Włodzimierz Wróbel

[WB]

[a.]